

ESOGÜ HUKUK FAKÜLTESİ

DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Dersin Kodu
Mülteci Hukuku	191115004

Yarıyıl	Haftalık Ders Saati		Kredi	AKTS
	Teorik	Uygulama		
5.	2	0	2	3

Dersin Kategorisi (kredi dağılımı)				
Matematik ve Temel Bilimler	Mühendislik Bilimleri	Tasarım	Genel Eğitim	Sosyal Bilimler
				X

Dersin Dili	Dersin Seviyesi	Dersin Türü
Türkçe	Lisans	Zorunlu

Önkoşul Dersleri	-
Dersin Amacı	Dersin temel amacı, mülteci hukukunun genel çerçevesinin çizilmesi ve bu kapsamda mültecinin hukuki görünümünün çizilmesidir. Ders, mülteciliğin ortaya çıkışını tarihi ve sosyolojik bir temelde gösterdikten sonra uluslararası korumanın gelişimine paralel olarak hukuki bir statü bağlamında mülteci bireyin varlığını belirginleştiren şartları, bu bireyin sahip olduğu hakları tahlil etmeyi ve Türk hukuku bağlamında analiz etmeyi hedeflemektedir.
Dersin Kısa İçeriği	Ders kapsamında, göç hareketlerinin hukuki çerçevesi uluslararası hukuk ve ulusal hukuk ekseninde temel hatları ile ele alınır. Ders kapsamına, uluslararası sınırları aşan göç hareketleri girer.

Dersin Öğrenim Çıktıları	Katkı Sağladığı PÇ/PÇ'ler	Öğretim Yöntemleri *	Ölçme Yöntemleri **
1 Zorunlu göçün nedenleri ve sonuçları hakkında bilgi verilir.,	1,2,3,4,5,7,8	1,2,5,8	A,B,D
2 Zorunlu göç terminolojisi tanıtılır.	1,2,3,4,5,7,8	1,2,5,8	A,B,D
3 Zorunlu göçün öznesi olan bireyler tanıtılır.	1,2,3,4,5,7,8	1,2,5,8	A,B,D
4 Zorunlu göç ve mülteci hareketlerinin sebep ve biçimleri kavratılır.	1,2,3,4,5,7,8	1,2,5,8	A,B,D
5 Uluslararası koruma statülerinin belirlenmesi süreçleri ortaya konulur.	1,2,3,4,5,7,8	1,2,5,8	A,B,D
6 Uluslararası korumaya tâbi kılınanlar anlatılır.	1,2,3,4,5,7,8	1,2,5,8	A,B,D
7 Geçici koruma kapsamındaki kişilerin diğer yabancılardan ayrılan özellikleri gösterilir ve analiz edilir.	1,2,3,4,5,7,8	1,2,5,8	A,B,D
8 Geri gönderme yasağının derin analizi yapılır.	1,2,3,4,5,7,8	1,2,5,8	A,B,D
9 Mülteci Hukuku hakkında AİHM kararları analiz edilir.	1,2,3,4,5,7,8	1,2,5,8	A,B,D
10 Mülteci Hukuku Hakkında Milli mahkeme Kararları analiz edilir.	1,2,3,4,5,7,8	1,2,5,8	A,B,D

*Öğretim Yöntemleri 1:Anlatım, 2:Tartışma, 3:Deney, 4:Benzetim, 5:Soru-Yanıt, 6:Uygulama, 7:Gözlem, 8:Örnek Olay İncelemesi, 9:Teknik Gezi, 10:Sorun/Problem Çözme, 11:Bireysel Çalışma, 12:Takım/Grup Çalışması, 13:Beyin Fırtınası, 14:Proje Tasarımı / Yönetimi, 15:Rapor Hazırlama ve/veya Sunma

**Ölçme Yöntemleri A:Sınav, B:Kısa Sınav, C:Sözlü Sınav, D:Ödev, E:Rapor, F:Makale İnceleme, G:Sunum, I:Deney Yapma Becerisi, J:Proje İzleme, K:Devam; L:Juri Sınavı

Temel Ders kitabı	ÖZKAN, Işıl. Göç, iltica ve sığınma hukuku: yabancılar ve uluslararası koruma kanunu ve uluslararası işgücü kanunu ile getirilen değişikliklerle. Seçkin, 2023.
Yardımcı Kaynaklar	EKŞİ, Nuray. Yabancılar ve uluslararası koruma hukuku. Beta Basım Yayın, 2018. ÖZTÜRK, Neva Övünç. Mültecinin hukuki statüsünün belirlenmesi. Seçkin Yayıncılık, 2015. EREN, Esra Yılmaz; Mülteci hukukunda geçici koruma. Seçkin Yayıncılık, 2021, 2. GÖÇMEN, İLKE, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Işığında Avrupa Birliği ve Türkiye Göç Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015.
Derste Gerekli Araç ve Gereçler	-

Dersin Haftalık Planı	
1	Mültecilik halinin genel görünümü üzerine tartışma. Genel kullanım açısından mülteci ifadesinin karşılığının ne olduğunun belirlenmesi.
2	Uluslararası hukuktaki kavramlar (uluslararası koruma, mülteci, sığınmacı, tamamlayıcı koruma (ikincil koruma), geçici koruma, kitlesel akın, ülkesinde yerinden edilmiş kişiler (IDPs) Hukukta statüler ve statülere bağlanan hukuki sonuçlar.
3	İşlenen konular ekseninde (dersin öncesinde izlenmiş) “ <i>Missing in Brooks County</i> ” (Jeff Bemiss, Lisa Molomot ve Jacob Bricca) (Yaklaşık 80 dakika) belgesi üzerine tartışma.
4	Devlet-sınırlar-sığınma kavramlarının hukuki etkileşimi. Mülteciliğin <i>de-facto</i> vatansızlık hali olarak değerlendirilmesi. Uluslararası koruma sorumluluğunun tüm uluslararası topluma ait olması. Uluslararası sorumluluğu paylaşılmasına yönelik yaklaşımlar.
5	İşlenen konular ekseninde <i>Soering</i> kararının incelenmesi ve tartışma. [Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AIHM): <i>Soering v. United Kingdom</i> , App. No. 14038/88, 07.07.1989.]
6	Sığınma arama ve sığınmadan faydalanma hakkının anlamı. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin bağlayıcılığı meselesi. Geri gönderme yasağı kapsamına giren haklar ve bu yasağın mutlak niteliği. AİHS ve AİHM içtihadının sığınma ile olan ilişkisi. Mülteci statüsü ve tamamlayıcı koruma statülerinin belirlenmesinde insan hakları yaklaşımının etkili olması.
7	İşlenen konular ekseninde <i>Othman (Abu Qatada) ve MSS v. Belgium and Greece kararlarının incelenmesi ve tartışma. [Othman (Abu Qatada) v. United Kingdom</i> , App. No. 8139/09, 09.05.2012 (AİHM); <i>MSS v. Belgium and Greece</i> , App. No. 30696/09, 21.01.2011 (AİHM)]
8	Ara Sınav
9	Uluslararası koruma kapsamında kalıcı çözümler. UNHCR ve IOM’ın yetki alanları ve uygulamalarına genel bakış
10	Statü belirleme yetkisi ve usulüne ilişkin hususlar (Mülakat, Güvenli üçüncü ülke uygulamaları, Gözetim altına alma uygulamaları, Hızlandırılmış değerlendirme uygulamaları, BMMYK’nin usule yönelik standartları ve tavsiyeleri, İnsan hakları hukukundan kaynaklanan usul güvenceleri:
11	İşlenen konular ekseninde <i>Amuur v. France</i> ve <i>MSS v. Belgium</i> kararının incelenmesi ve tartışma. [<i>Amuur v. France</i> , App. No. 17/1995/523/609, 25.06.1996. <i>MSS v. Belgium and Greece</i> , App. No. 30696/09, 21.01.2011]
12	Mülteci statüsünün belirlenmesi (dahil edici ölçütler ve dışarıda bırakma ölçütleri).
13	Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (YUKK) çerçevesinde uluslararası korumaya genel bakış YUKK’da uluslararası koruma statüleri YUKK’da genel olarak uluslararası koruma usulü 1951 Sözleşmesi’ndeki Mülteci tanımı üzerindeki coğrafi sınırlama ve bu sınırlamanın hukuki sonuçları
14	Türk hukukunda geçici korumanın uygulanması: Geçici Koruma Yönetmeliği’ne genel bakış <i>AG. and Others v. Turkey kararının incelenmesi ve tartışma [A.G. and Others v. Turkey</i> , App. No. 40229/98, 15.06.1999 (AİHM)] Türk hukuku uyarınca uluslararası koruma kapsamında olan yabancıların yararlanacakları haklar ve özel hukuk ilişkileri.
15	Türk sığınma hukuku bağlamında kalıcı çözümlerin değerlendirilmesi
16,17	Yarıyıl sonu sınavları